

MĂSURI DE PREVENIRE ȘI STINGERE A INCENDIILOR ÎN PERIOADA RECOLTĂRII CEREALELOR PĂIOASE

Atât în perioada de pregătire, cât și pe timpul desfășurării campaniei de vară, este necesar să se acționeze cu seriozitate și simț de răspundere, astfel încât întreaga recoltă de cereale păioase să fie adunată cu grijă, fără pierderi și în cel mai scurt timp să ajungă la adpost.

Este de datoria conducerilor administrative ale societăților comerciale și asociațiilor agricole, precum și cultivatorilor individuali, să acționeze pentru asigurarea intervenției operative la stingerea unor eventuale incendii, astfel încât să se poată face față oricărei situații generatoare de evenimente negative.

La declanșarea campaniei de recoltare a păioaselor din perioada de vară, se impune o deosebită atenție din partea factorilor de conducere și a personalului, întrucât riscul producerii unor incendii este mărit de temperaturile ridicate. Aceasta presupune cunoașterea tereei, respectarea și asigurarea măsurilor de prevenire a incendiilor, iar atunci când acestea se produc, cunoașterea tereei modulului de intervenție pentru localizare și stingere cu operativitate, astfel încât pagubele și pierderile să fie cât mai mici.

Dintre aceste reguli și măsuri de prevenire, se pot enumera:

1. Premergător recoltatului

1.1. Mașinile (tractoarele, combinele, motoarele statice cu combustie internă, motoarele electrice, autovehiculele de transport, alte utilaje agricole) ce se vor folosi la recoltarea cerealelor vor fi revizuite din timp, înfățișându-se toate defecțiunile ce ar putea genera incendii.

1.2. Înainte de a intra în campania de recoltare, mașinile vor fi verificate de personal calificat. Se va încheia pentru fiecare mașină câte un proces-verbal în care va consemna că aceasta corespunde din punct de vedere tehnic și al prevenirii incendiilor și că este dotat cu mijloacele tehnice pentru stingerea acestora. Un exemplar din procesul verbal va însoți mașina respectivă pe tot timpul campaniei, aflându-se asupra conducătorului auto/mecanicului care o are în primire.

1.3. Pentru a fi admise la lucrările de recoltare a cerealelor, mașinile trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- sistemele de aprindere, de alimentare, carburaj și de distribuție să fie perfect reglate pentru a se preveni explozii false, însoțite de eliminarea de scântei sau gaze în stare de combustie;
- rezervoarele cu combustibil în întreaga instalație de alimentare cu carburanți să fie etanșe și fără pierderi;
- instalațiile electrice și cablurile bine fixate și izolate în perfectă stare, conductoarele și siguranțele să fie dimensionate corespunzător și bine întreținute, acumulatorul să fie bine fixat;
- evile de eapament trebuie să fie prevăzute cu dispozitiv de captare a scânteiilor (parascântei) omologate (*exceptând mașinile prevăzute cu catalizator pe sistemele de evacuare*);
- tractoarele, autocombinele și autovehiculele vor fi dotate cu stingătoare cu praf și CO₂ în stare de funcționare, bidoane cu apă, mături de nuiele.

1.4. Persoanele care participă la campania de recoltare a cerealelor vor fi instruite în sensul cunoașterii pericolelor de incendiu, măsurilor de prevenire și stingere a incendiilor, utilizării stingătoarelor/mijloacelor tehnice.

1.5. În timpul funcționării mașinilor, lucrătorii care le au în primire vor respecta următoarele reguli:

- a) toate mașinile vor fi verificate, curățate și, după caz, unse cu regularitate, potrivit instrucțiunilor din cărțile tehnice;
- b) se va acorda o mare atenție ungerii pieselor mobile și înfățișării tulpinilor de cereale sau ierburilor înfățișate pe aceste piese în timpul lucrului;
- c) bumbacul sau cârpele îmbibate cu carburanți ori lubrifianți, folosite la întreținerea mașinilor, vor fi păstrate în cutii metalice cu capac, care se închid etanș;
- d) înainte de pornirea mașinilor de către conducători, aceștia vor verifica dacă există și funcționează toate dispozitivele care asigură protecția împotriva incendiilor;
- e) mecanicii vor asigura supravegherea continuă a mașinilor și nu vor părăsi în timpul funcționării lor mașinile pe care le deservește;
- f) mașinile echipate cu motoare cu combustie internă vor fi verificate zilnic, avându-se grijă ca evile de eapament să fie curățate în permanență;
- g) zgura sau funinginea depozitate pe evile de evacuare și în dispozitivele de captare a scânteiilor vor fi îndepărtate imediat;
- h) prevenirea acumulării prafului și plevei combustibile pe elementele supraîncalzite ale motorului (galeriile de evacuare, eapament etc.) prin curățarea zilnică a carcasei motorului și protejarea cu site sau ecrane amplasate corespunzător;
- i) la pornirea motoarelor cu combustie internă, este interzis încălzirea lor cu ajutorul focului deschis (lampă de benzină, tor etc.).

1.6. În cazul combinelor, se vor respecta, în plus, următoarele reguli specifice:

- a) Zilnic, înainte de începerea lucrului, se va verifica fixarea inelului pe tobă și întinderea curelelor de acționare a tobei.

- b) Se va supraveghea ca toba s nu se înfunde cu tulpini de cereale, astfel:
- distan a dintre tob i gr tar, precum i tura ia tobei, se vor asigura conform indica iilor tehnice pentru exploatarea ma inii respective;
 - lucrul în lan se va începe cu o vitez mai mic , aceasta putându-se m ri numai dup ce s-a constatat c masa de material, ce trece în unitatea de timp prin combin , nu prezint pericol de înfundare i nu suprasolicite combina;
 - în func ie de masa vegetativ a culturii ce se recolteaz , vitezele pentru combine vor fi cele înscrise în indica iile tehnice de exploatare ale acestora.
- c) Se va urm ri ca, periodic, s fie înl turate înf ur rile de paie sau alte materiale de pe axele ro ilor de transmisie i de pe crucile cardanice.
- d) Periodic, se va verifica temperatura lag relor spre a nu dep i limitele permise. Este interzis a se turna ulei sau motorin peste lag rele care în timpul func ion rii produc zgomote anormale.
- e) Dispozitivele de siguran de la transmisiile cu lan , curele trapezoidale sau axe cu cuplaje, vor fi reglate conform instruc iunilor din noti ele tehnice, pentru prevenirea înc lzirii excesive la patin ri.
- f) Combinele vor fi prev zute cu lan pentru scurgerea la p mânt a electricit ii statice produse în timpul func ion rii, acumulat datorit num rului mare de curele aflate în func iune.
- 1.7. Repara iile de durat i între inerea ma inilor se vor face numai în afara lanurilor sau a ariilor, la cel pu in 20 m, pe un loc special ales i delimitat prin benzi mineralizate i dotat cu materiale de prim interven ie în caz de incendiu.

2. Alimentarea mașinilor cu carburanți

- 2.1. (1) Depozitarea provizorie a carburan ilor i lubrifian ilor necesari pentru lucr rile de recoltare se va face la cel pu in 100 m fa de lanuri, cereale netreierate, paie, fân i alte furaje, arii, p duri i la cel pu in 50 m fa de orice fel de construc ii, cl diri sau calea ferat .
- (2) Terenul pe care se instaleaz depozitul se va cur a de iarb , m r cini, tufi uri etc. i se va înconjura cu o fâ ie arat , lat de cel pu in 5 m.
- (3) În cazul în care nu se poate respecta distan a de 100 m fa de lan, se va elibera o por iune de teren care se va ara complet pe o suprafa de 100 x 100 m, pe care se instaleaz depozitul de carburan i.
- 2.2. (1) Butoaiele sau cisternele vor fi protejate împotriva radia iilor solare prin acoperirea cu crengi verzi, prelate, panouri sau oproane provizorii de tip u or.
- (2) Butoaiele goale vor fi închise etan i depozitate separat de cele pline.
- (3) Carburan ii se vor p stra în cisterne sau în cazuri speciale în butoaie, înc rcate cel mult 95 % din capacitatea lor, care nu prezint scurgeri, cu dopuri metalice prev zute cu filet.
- 2.3. La alimentarea cu carburan i, se vor respecta urm toarele reguli:
- a) în mod obi nuit, alimentarea se va face numai la punctele de alimentare i numai ziua, înainte de începerea activit ii;
- b) când alimentarea se face pe miri te sau pe arie, se vor lua m suri s nu se produc scurgeri de carburan i; dac s-au produs, carburantul va fi acoperit cu p mânt m run it;
- c) dac , în mod excep ional, alimentarea este necesar i pe timpul nop ii, aceasta se va face numai în afara lanurilor i ariilor i numai la lumina electric sau a farurilor unei alte ma ini;
- d) aducerea carburan ilor din depozit la punctele de alimentare se va face numai în vase metalice închise;
- e) alimentarea se va face cu motorul oprit.
- 2.4. (1) Locurile de parcare pe câmp a utilajelor se vor stabili la o distan de cel pu in 100 m fa de lanuri, cereale netreierate, arii, paie, fân, precum i la cel pu in 50 m fa de orice construc ii, amenaj ri sau calea ferat .
- (2) Terenul pe care se amenajeaz locurile de parcare va fi cur at de plante i iarb uscat i, dac se g se te în miri te, va fi înconjurat cu o fâ ie arat , lat de cel pu in 5 m.
- 2.5. La amenajarea locurilor de parcare pe câmp a utilajelor, se vor respecta urm toarele reguli:
- a) ma inile se vor a eza în ordine, pe tipuri i la distan e de siguran între ele;
- b) depozitele de carburan i i lubrifian i se vor instala la cel pu in 50 m fa de coloanele de ma ini;
- c) oproanele sau vagoanele-atelier, bar cile ori vagoanele-dormitor, precum i depozitele de materiale combustibile, se vor instala la cel pu in 25 m fa de coloanele de ma ini i la cel pu in 50 m fa de depozitele de carburan i i lubrifian i;
- d) buc t riile se vor instala la cel pu in 50 m fa de coloanele de ma ini, construc iile ori depozitele combustibile, iar fa de lanuri i p duri, la cel pu in 100 m.

3. Secerișul și recoltarea cu combina

- 3.1. În perioada coacerii i pân la terminarea recolt rii cerealelor, se vor interzice fumatul, iluminatul cu flac r deschis sau folosirea sub orice form a focului deschis în lanuri, pe arii, pe miri ti, la locurile de depozitare a paielor, în apropierea ma inilor situate în parcurile de câmp, la depozitele i punctele de alimentare cu carburan i, precum i în apropierea acestora, la o distan mai mic de 100 m. În aceste locuri, se vor amplasa indicatoare cu inscrip iile "FUMATUL OPRIT", "PERICOL DE INCENDIU+.
- 3.2. Fumatul i prepararea sau înc lzirea hranei se admit în locuri special amenajate, situate în afara lanurilor, ariilor, depozitelor de p ioase, a punctelor de alimentare cu carburan i i lubrifian i etc.
- 3.3. La efectuarea seceri ului i la recoltarea cu combina din lan, se vor respecta urm toarele reguli:
- a) lucr rile vor începe prin izolarea perimetral a lanurilor fa de drumuri, p dure i c ile ferate cu care se m rginesc;

Izolarea se realizează prin crearea unor fâșii paralele arate, paiele și cerealele boabe rezultate de la recoltare fiind evacuate în afara acestor fâșii; Lățimea fâșiei de izolare va fi de 10 m față de drumuri și 20 m față de pământ dur și calea ferată ;

b) după izolarea lanurilor față de drumuri, trupurile de pământ dur și câle ferate, se va efectua parcelarea lanurilor, lucrare care constă în crearea unor fâșii paralele arate (benzi mineralizate), paiele și cerealele boabe rezultate de la recoltare fiind evacuate în afara acestor fâșii. Lățimea benzilor mineralizate va fi de 4-5 m, iar a parcelelor de maximum 10 ha;

c) în porțiunile de cale ferată unde pericolul de incendiu este mai accentuat (rampe, curbe etc.), lățimea fâșiei de izolare va fi mărită în raport cu situația concretă, iar recoltatul va începe cu aceste parcele.

3.4. Se interzice cu desăvârșire arderea miriștilor, a paielor sau a vegetației uscate pe timp de vânt sau pe timpul nopții.

3.5. Se interzice arderea miriștilor, a paielor aflate pe câmp, a vegetației uscate, cu excepția situațiilor deosebite, când se vor obține acordurile de la instituțiile abilitate de lege și se vor asigura măsurile de apărare împotriva incendiilor necesare.

3.6. Arderea miriștilor se va face după obținerea avizelor/acordurilor de la autoritățile competente, cu respectarea următoarelor măsuri:

a) parcelarea miriștii în suprafețe de maximum 10 ha, prin fâșii arate;

b) izolarea zonei de ardere față de căile de comunicație, construcții, culturi agricole vecine, instalații, fond forestier, prin executarea de fâșii arate;

c) prezența permanentă, până la finalizarea arderii, a personalului de supraveghere și stingere a eventualelor incendii;

d) asigurarea unui plug sau disc, a mijloacelor de tractare și a personalului de deservire a acestora, a unei cisterne cu apă, precum și a substanțelor și mijloacelor de stingere necesare.

3.7. Paiele rezultate în urma recoltării vor fi strânse în cel mai scurt timp.

3.8. Proprietarul terenului, respectiv arendașul, sunt responsabili de consecințele produse ca urmare a incendiilor miriștilor, paielor sau a vegetației uscate aflate pe terenul lor, precum și de eventualele pagube produse de propagarea incendiului la vecinătăți.

4. Depozitarea produselor agricole

4.1. Depozitarea produselor agricole se face în spații special amenajate, compartimentate și dimensionate după volumul produselor ce se depozitează.

4.2. În spațiile de depozitare a produselor agricole și în apropierea acestora, nu se vor depozita alte materiale, ambalaje, produse chimice, staționarea, parcare, mașinile și a altor utilaje. Accesul în aceste depozite se face numai în prezența gestionarului.

4.3. Depozitele, magaziile de produse agricole, vor fi înscrise vizibil cu indicatoare: „Depozit de cereale”, „Pericol de incendiu”, „Fumatul interzis”, „Interzis a se face focul”, „Interzis a se folosi flăcăr deschis pentru iluminat”.

4.4. Înainte de înmagazinare, cerealele vor fi uscate și curățate pentru îndepărtarea prafului și a altor impurități; pentru produsele la care conținutul de corpuri străine și umiditatea depășesc limitele de toleranță admise, curățarea și uscarea, înaintea înmagazinării, sunt obligatorii.

4.5. Se interzice:

-p strarea în magazii a cerealelor și celorlalte produse, a căror umiditate depășește limita de toleranță, prezentând pericol de autoaprindere;

-p strarea de materiale cu pericol de incendiu la un loc cu cerealele și celelalte produse.

4.6. Se vor supraveghea periodic umiditatea și temperatura cerealelor și a celorlalte produse, luându-se imediat măsurile necesare pentru uscarea și aerisirea lor în vederea răcirii.

4.7. În magazine se vor asigura culoare pentru evacuarea produselor și asigurarea intervenției în caz de incendiu.

4.8. Praful, pleava și celelalte impurități ce se depun pe masa cerealelor vrac, pe pereții, grinzile, pardoseala și planșeul magaziilor, silozurilor, platformelor, precum și pe aparate, tubulaturi și utilaje, vor fi colectate și evacuate pe fiecare schimb de lucru.

4.9. În încaperile de depozitare sau în silozare a cerealelor și celorlalte produse agricole vegetale și pe teritoriul din jurul magaziilor, se vor respecta următoarele:

a) în spațiile de depozitare, precum și la 50 m în jur, sunt interzise fumatul, iluminatul cu flăcăr deschis și aprinderea focului deschis; în acest scop, se vor afișa înscrise vizibile, iar pentru fumat, se vor stabili locuri speciale;

b) este interzis parcare autovehiculelor la o distanță mai mică de 50 m față de depozite sau magazine;

c) vehiculele destinate transportului de cereale și alte produse vegetale vor fi admise în mod exclusiv la hambare, magazine etc., dar numai pentru operațiuni de descărcare și încărcare.

4.10. Intervalele dintre magazine, coră și alte construcții ale depozitelor vor fi păstrate în stare de curățenie, curățate de vegetație și fără a fi blocate cu diferite materiale.

4.11. Utilajele din silozuri se vor pune în funcțiune numai împreună cu instalațiile de desprăzire, ce vor fi verificate și menținute permanent în stare de funcționare.

5. Depozite de furaje fibroase și grosiere

5.1. La amenajarea depozitelor de furaje grosiere se vor respecta următoarele:

- a) terenurile destinate pentru depozite vor fi curățate de murici, tufiuri, arborete, uscături etc., ce vor fi evacuate în locuri special amenajate;
- b) depozitele de furaje se vor amplasa la distanțe de siguranță de construcțiile vecine (grajduri, magazine, ateliere, cantoane etc.), pâruri, cisterne, drumuri, astfel încât să se înlăture posibilitatea de propagare a incendiilor;
- c) drumurile de acces la depozitele de furaje și fermele zootehnice vor fi amenajate astfel încât să asigure circulația autovehiculelor și mijloacelor de intervenție în caz de incendiu sau calamități naturale, indiferent de condițiile meteorologice sau anotimp, prevăzându-se și posibilitatea de acces pe cel puțin două laturi ale depozitului;
- d) depozitarea furajelor față de construcții se face pe direcția opusă vântului;
- e) terenurile destinate depozitării permanente a furajelor trebuie să fie împrejmuite, fiind indicat ca în jurul acestora să se planteze perdele de arbori de esențe tari (foioase). În incinta depozitelor, între gard și baza ărilor, se va lăsa liber o fâșie de teren lată de 5 m, care va fi arată și permanent întreținută liber de vegetație;
- f) depozitele pot fi iluminate electric, cu condiția ca toate corpurile de iluminat și conductoarele aeriene să fie bine fixate pe stâlpi înalți de cel puțin 5-6 m, fără ca traseele conductoarelor să treacă pe deasupra ărilor;
- g) depozitele de furaje vor avea asigurată rezerva de apă în caz de incendiu, calculată conform prevederilor normativelor. Rezerva de apă poate fi păstrată în bazine, castele de apă, hidrosfere, acumulari de apă pe pârâuri sau râuri situate în apropiere etc.;
- h) depozitele de furaje vor avea asigurată pază permanentă pe timpul funcționării lor;
- i) la depozitele de furaje și plante tehnice vor fi realizate instalații de protecție împotriva trăsnetului. La stabilirea amplasării, proiectării și execuției acestora, se vor avea în vedere prevederile normativului de specialitate.

5.2. Paiele, fânul și celelalte furaje se vor depozita numai după ce au fost uscate și pe cât posibil presate (balotate).

5.3. Se interzice amenajarea de silozuri furajere între ărele de paie, fân etc. Acestea se vor amenaja în locurile special destinate acestui scop.

5.4. Pleava se va depozita la o extremitate a depozitului, separat de paie și alte furaje în spații închise pentru a nu fi împrăștiat de vânt.

5.5. Depozitarea fânului, furajelor fibroase și paielor se va face pe sortimente, în ăre amplasate în aer liber, având dimensiuni de maximum 50 m lungime, 10 m lățime și 8 m înălțime.

5.6. Amplasarea ărilor se va face în lungime pe direcția vântului predominant în regiune, evitându-se situarea unei ăre în prelungirea alteia pe aceeași direcție.

5.7. Se interzice depozitarea paielor și furajelor în afara perimetrului împrejmuț al depozitului.

5.8. În vederea prevenirii autoaprinderii ărilor, clădirilor, fânarelor, se va controla periodic starea de conservabilitate a ărilor, urmărindu-se temperatura din interiorul acestora. Controlul se va face cu ajutorul unei sonde cu termometru sau cu o vergea de metal, care se introduce cât mai adânc în ăre. În cazul în care temperatura se ridică la 45-55°C și se observă fumegare intensă, mai ales dimineața, ărele respective trebuie desfcute, fânul lăsat să se răcească și să se usuce, ărele putând fi refcute numai după ce fânul sau paiele s-au uscat și răcit în mod corespunzător.

5.9. În depozitele de furaje fibroase și grosiere se vor respecta următoarele:

pe teritoriul depozitului este interzis accesul copiilor sub vârsta de 12 ani, precum și al persoanelor străine; pe timpul nopții, accesul în depozit este permis numai pentru persoanele de pază și organele de control, activitatea în depozit desfășurându-se, de regulă, numai la lumina zilei;

distribuirea sau livrarea de furaje fibroase și grosiere se va face de preferință începând cu ărele de la intrarea în depozit;

basculele pentru cântărire se vor instala în afara depozitului;

tractoarele și autovehiculele pot fi admise în depozit pentru efectuarea de transporturi, dar numai cu dispozitive parascântei la e apament și la o distanță de cel puțin 5 m față de ăre;

pe teritoriul depozitului, precum și la 100 m în jur, sunt interzise fumatul, iluminatul cu flăcără deschisă și efectuarea focului deschis. În acest scop se vor afișa inscripții vizibile.

g) pentru fumat se vor stabili locuri speciale în afara acestor zone, la peste 100 m distanță, prevăzute cu vase cu apă pentru stingerea chibriturilor aprinse și a resturilor de țigări, precum și cu tăblițe cu inscripția

„LOC PENTRU FUMAT”.

5.10. Se va menține în permanență curățenia în incinta depozitului, intervalele dintre ăre fiind în permanență libere de orice resturi de fân, paie, vegetație uscată, deșeurile etc.